

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ ናሁ ወጠንኩ መቅድመ መጽሐፈ አንቀጽ።

፩ኛ የድን፣ ፪ኛ የጸመ ድን፣ ፫ኛ የምዕራፍ፣ አመል ያለባቸው ዜማዎች አንቀጽ፣ እንዲሁም አንቀጽ ሃሌታ በሙሉ ሲሆን ይህም መጽሐፍ ለድን መምህራን የዜማዎችን አመል ማስታወስና መመህን ያስችላቸዋል። ሆኖም ከአንድ እስከ አራት የተገለፁትን ክፍሎች የዜማቸውን አመል (ስልት) በመለየትና በማውጣት የተዘጋጀውን አንቀጽ ድን የቀድሞ መምህራን በብራና ላይ በእጃቸው እየጻፉ ሲገለገሉ የኖሩ መሆናቸው ይታወቃል። ሆኖም ለሁሉም ሊቃውንትና መምህራን እንዲደርስ ሊቃውንቱም ይህን መጽሐፍ ለመጻፍ የሚያጠፋትን ጊዜና ድካማቸውን ለመቀነስ ሲባል በሚያስተምሩበትም ጊዜ ሆነ ለሚጠየቁት የዜማ አመል መጽሐፉን ተመልክተው በአጭሩ መልስ ለመስጠት ያስችላቸው ዘንድ አስበን ይህን የድን፣ የጸመ ድን፣ የምዕራፍና አንቀጽ ሃሌታ መጽሐፍ እንዲታተም አቅርበናል።

በመሠረቱ የዜማን ድርሰት ትልቅነት ለማስረዳትም በመጀመሪያ ቅዱስ ያሬድ በመንፈስ ቅዱስ ተመልቶ ቀዳሚ ዜማ ፣ ዓቢይ ዜማ በማለት ጀምሮታል። ቅዱስ ያሬድ የዜማውን ጣዕም ከመለክት ከሰማ በኋላ “ወይ ዜማ ከሰማህሱ በሰማይ እመላእክት ቅዱሳን እንዝ ይብሉ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር መልአ ሰማያተ ወምድረ ቅድሳተ ስብሐቱከ” በማለት አድናቆቱን ገልጻል።

ይህም አንቀጽ ድን የተባለው መጽሐፍ ከፍ ብሎ እንደተገለፀው ከድን፣ ከጸመ ድንና ከምዕራፍ የተውጣጣ ሲሆን፣ አንቀጽ የሚለው ስያሜ የተሰጠበት ምክንያት ነቢዩ ዳዊት በመዝሙር ፻፲፮ በቁጥር ፩ ላይ ዛ አንቀጽ እንተ እግዚአብሔር ጽድቃን ይበውኩ ውስቴታ እንዳለውና ጌታችን

ኢየሱስ ክርስቶስም በዮሐንስ ወንጌል ምዕ ፲፭ እን ውእቱ አንቀጽ አባግዕ ሲል እንደተናገረው አንቀጽ የተባለው መጽሐፍ የድንውና የጸመ ድንው የምዕራፍ አብነት ዜማዎች እንደ በር መዝሙሩ ሲሆን መምህራን በየጊዜው ድንውን ለመመልከት ሲፈልጉ አንቀጾቹና አመል ያላቸው ቀለሞች እያንዳንዳቸው የአሉበት በተራራቁና በተለያዩ አቡንና እስመ ሳላም ውስጥ ወዘተ. . . እንዲሁም ከልዩ ልዩ የዜማ መጻሕፍት ክፍሎች ስለሚገኙ መምህራን በግብታዊነት ሲጠየቁ በአጭሩ መልስ ለመስጠት የሚመቻቸው አመል ያላቸው ዜማዎች ተለቅመው ጣዕመ ዜማቸው ተቀንብቦ በአንቀጽ (በመጽሐፍ) ሊታተም በመሆኑ መምህራንም ያላድካም ማስተማርና ማስረዳት ይችላሉ ማለት ነው። ምሳሌ ቢያስፈልግ አንዳንድ ንዋያተ ቅድሳትና ልዩ ልዩ መገልገያ የሆኑ ዕቃዎች ለየአንዳንዳቸው ልዩ ልዩ መቀመጫና መኖሪያ ቦታ ሲኖራቸው ጠቅለል ባለመልኩ በአንድ ላይ ሲቀመጡ ፈላጊው ያለችግር ቶሎ ሊያገኛቸውና ሊቆጣጠራቸው ስለሚችል እነዚህም አንቀጾች ተውጣጥተውና ተቀንብብረው በመጽሐፍ ታትመው ሲገኙ መምህራን ጎረሮአቸውን እና ጣዕመ ዜማቸውን ሊጠብቁ ይችላሉ።

ስለዚህ አንቀጽ በር (ደጃፍ) ከሆነ በርን የአላወቀ ሁሉ ስለሚችግር በሩ ይህ ነው፤ በሩን አንኳኩ ይክፈትላችኋል እንደተባለ ሁሉ፤ በክፊል ሳይሆን ሙሉ በሙሉ ያስፈልጋል፤ ምክንያቱም ድንውን ጸመ ድንውንና ምዕራፉን በማገላበጥ አመል ያላቸውን ዜማዎች መመራመር ጊዜ የሚፈጅና የሚገኙዳ በመሆኑ ጠቅለል ባለመልኩ በኪስ ወይም በትንሽ ማሳደር ለመያዝ እመቺ የሚሆነው አንቀጽቹ ተውጣጥተውና ተለቅመው ሲገኙ በመሆኑ ጎረሮአቸውንና ጣዕመ ዜማቸውን

በመጠንቀቅ አዘጋጅተን የሊቃውንቱ ችግር ይቃለል ዘንድ
ይህን እንቀጽ ድን ለኅትመት አቅርበናል። የሚማሩትን ደቀ
መዛሙርት፣ የሚያስተምሩትን መምህራን የብዙ ጊዜ ድካም
በማቃለል ላይ የሚገኘው ትንሳኤ ማሳተሚ ድርጅትም እንደ
ተለመደው መጽሐፉን አሳትሞ በአገልግሎት ላይ እንዲውል
ያደርግልን ዘንድ በገብኤው ስም እያሳሰብን ወደፊትም
ይትበህሉን እየአዘጋጀን ስለሆነ ለኅትመት የምናቀርብ መሆኑን
ተስፋ እናደርጋለን።

ሊቀ ምሁራን ሙሉ ገላው

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን

የቤተልሔም ድን ምስክር